

Interview with Iulia Chernikova, Solotvin (IF_Sol_09_014)

Iulia Mykolavna Chernikova**Name:**

Bakhorska**Maiden name:**

IF_Sol_09_014**Code:**

1938**Born:**

Female**Gender:**

Ukrainian**Nationality:**

Secondary technical**School:**

Between 1959 and 1994 she lived and worked in Nadvorna.**Migration:**

42:39**Length:**

2009 ,11 אוגוסט ,שלישי**Date:**

Transcription:

Місце: Солотвин

Дата: 11 серпня 2009р.

Інтерв'юери: Величко Тетяна (ТВ), Косьяненко Євгенія (КЄ)

ЮМ - Черникова Юлія Миколаївна (діво́че прізвище - Бахорська), 1938 р.н., місце народження - Солотвин.

00:01 Знайомство з ЮМ

ТВ: А потім ви кажете жили у Надвірні?

ЮМ: Так у Надвірні.

ТВ: А з якого року жили у Надвірні?

ЮМ: Я працювала на пошті, в "Союздруці", я молоденька пішла на роботу, в 15 років. Працювала ще до 1994 року працювала у відділі робітничого постачання, може вам того і не треба...

ТВ: Ні, цікаво, так ви все життя на пошті працювали?

ЮМ: Ні, ні. Я в 15 років пішла на роботу тому що після війни біда була, нас було ще четверо, так що дома було. А тоді в 59 році мій батько працював тут завідуючим шевської майстерні і

на складах раніше працював ще..., а тоді як в нас помирає брат в 8 років, навіть можу показати фотографію родини... (показує фотографію) Брат в нас помирає в 8 років, мій батько їде працювати і в 69 році забирає мене туди до себе на роботу.

00:02 В нас фотографій дуже багато...

TB: Так і як ви працювали спочатку на пошті, а потім...?

ЮМ: Спочатку я працювала кіоскером в "Союздруці", а тоді с 59 року я пішла в НГВО "Надвірнанафтагаз". Де пропрацювала до 1994 року.

TB: До пенсії, да?

ЮМ: До пенсії.

TB: А ким ви працювали?

ЮМ: Я хочу вам сказати, в трудовій книжці теж в мене є, там займала 13 посад. Тому що я була шустра в житті до роботи

00:02 - 00:04 Розповідь про роботу, сказала, що кінчила чернівецький технікум, має середньо спеціальну освіту.

TB: То ви кажете тут євреї жили раніше?

00:05 ЮМ: Жили, так. Жили, все це було поселення єврейське. Жили дуже дружно, навіть я пам`ятаю як мій батько був по спеціальності сам швець і у євреїв вчився шевства того. Дуже , що приходив до [Шміля](#) дружно з євреями жили. Потім був тут, ще пам`ятаю, такий єврей був тут. Кукер [Кукер](#) мого батька, бо батько мій по-єврейськи говорив дуже добре. Потом недавно помер, я ще була на похоронах, тут на кладбище його хоронили. З Кукером я була знайома, бо ми робили разом у Івано-Франківську, та я з ним зустрічалась бо їздила на перевірки, дуже порядна людина була, дуже хороша, у нього були два сини.

00:06 Кукера я знала. Ну, можу сказати. Дуже порядні люди були. А ще мені запам`яталося у дитинстві, що як їх виганяли, євреїв, вони дуже любили собак, коти. Ніколи не обіжали, в них були коти, собаки - все. Вони не мали дати їсти, то мій батько зробив такі валівчики два, я це ніколи не забуду, і тут. А після війни самим не було аж так їсти, але моєму батьку удавалося їда, тому що він робив шевство і усі люди приносили чоботи. Він грошей не брав, приносили сир, масло, молоко, яйці і так ми жили, крутився батько. І він зробив тут валівчики

00:07 (пояснює слово «валівчик») і ті коти, ми кормили тих котів. Допомогає батько, мама і сусіди помагали багато, по мірі можливості допомагали багато.

TB: Ви пам`ятаєте чи розповіді батька, чи самі тих євреїв у яких батько вчився на шевця?

. Мені здається що в Шміля вчився. Пам`ятаю ще [Шміля](#) ЮМ: По-моєму, батько вчився в , також я пам`ятаю. То я маленька тоді була, він мешкав тут [аптекарем](#) одного єврея, він був напроти,

00:08 то хату завалили вже, і то навіть під час цього як його вели на кладбище розстрілювать. То я пам`ятаю, бо батько дуже плакав і мама.

Вели його розстрілювати на окопище і хлопчика з ними вели малого, той хлопчик ходив з моєю сестрою у садик. Вели його за руку на кладбище, розстрілювали його. Я ще мала була, це було у 42 році чи у 43, приблизно так. Знаю по розповіді своїх батьків. По розповіді мами, мама померла тому 3 роки, по розповіді батька, що це був дружний порядний народ.

00:09 Дружні були, ділились посліднім. Мама говорила робила, навіть, весілля, свадьбу, не були великі свадьби, батько тут родився, мама - там, і були подружки в неї, вона кажить

запросила, прийшли, принесли подарки, не були вони там на тих обрядах, поздоровили, принесли подарки. Дружно жили. Усі дружно жили, був прекрасний народ. І тепер як хтось щось нарікає і шукає в національностях якусь різницю, то я вам скажу, я противник. В мене чоловік військовий був, сам росіянин. На Сибіру з мамою був 5 років і що вам хочу сказати, у партії він не був ні разу. Я не противник партії, але нам так удавали, що ми не достойні були ще бути у партії. Він у 16 років пішов на шахту з Надвірної, бо з Сибіру приїхав у Надвірну, з шахти пішов на Донбас, на Донбасі пробув до 61 року, у 61 році поступив

00:10 у військову частину в Надвірній і до пенсії був.

00:10 - 00:11 Розповідає про свого чоловіка та важке життя.

ТВ: Ви кажете тут жили євреї. А де тут?

ЮМ: Це поселення (вказує), отут вулиця жили українці, поляки, а тут хата в хату були єврейські.

КЄ: Яка назва була у цієї вулиці?

00:12 ЮМ: Вулиця Цвинтарева, потім Берегова була, Цвинтарева, а тоді Конопиською, а тепер Берегова. А колись, я пам'ятаю, ще була маленька, то була Цвинтарева.

ТВ: Це різні назви цієї вулиці?

ЮВ: То її перейменували.

ТВ: А якусь назву цей куточок мав в народі, знаєте як буває?

ЮМ: Я щось навіть... Мама би пригадала. Мама все буквально знала. Тут була ще єврейська школа. Мама казала, що водили дітей. Потім тут була лазня, то не пам'ятаю.

ТВ: А лазня чия?

00:13 ЮМ: Єврейська, теж була там лазня. Маленькі, після війни ходили туди гратися, а як розбомбили, то ми ходили туди гратися. Там далше була пекарня. Там був пивний завод, це не завод, ну, невелике пиво, теж після війни все порозтрощували, не дай Бог, матко рідна! Моя мама що могла перебути, не дай, навіть ні де не заглядає. По-перше, моя мама та і батько дуже жаліли за людьми, сусідами, то були порядні люди, люди дружні, люди доброго серця, доброї душі. А нема села без болота. Є різні, що можуть нарікати.

ТВ: А ви самі в яку школу ходили у селі?

ЮМ: У Солотвинську середню.

ТВ: Коли ви ходили у школу ще була єврейська чи ні?

00:14 ЮМ: Ні, ні, то вже не було, ви рахуйте, що з 45 року, 41 тут починалося, навіть з 39 що-то було спочатку, ця війна, но мені мама розказувала, що тут був єврей, він дітей від 3-річного віку, брав і вчив, вчилися вони на молебні релігії і казали, що сильно вони віруючі були в Бога, сильно. Дітей від 3-річного віку вчили, то мама розказувала, молитися чи... я не знаю. Як воно було вже подробиць не знаю, але вчили релігії.

ТВ: А де вчили мама не розповідала?

ЮМ: Один єврей мав тут свої лавки були. Туди приводили дітей, я ще чуть-чуть пам'ятаю, як ходили в оту церкву, ну не церкву, в нас казали школа.

00:15 То може були біля єврейської синагоги? (вказує на синагогу)

TB: Це синагога?

ЮМ: Так, синагога. Там є ще цей, зробили пам'ятник євреям. Зробили рядом з синагогою.
Дуже гарний пам'ятник.

TB: А у вас в класі були діти євреї коли ви вчилися?

ЮМ: Ну після війни як навчалися, то може і були, але то було так скрито, а корінних не було.
Були з інших, чи з Молдавії приїхали, біженці як то кажуть, а так у нас не було.

TB: Так я правильно розумію: вулиця була єврейська?

ЮМ: Так, поселення було.

00:16 TB: Так воно якусь назву мало це поселення?

ЮМ: Бачте оця наша хата, а там була знов і з другої сторони в них були хати і там була
[Тайк](#) дорога. І по одну сторону, і по другу були хати, але більшість сюда. В центрі було багато.
в нас був єврей, може чули?

TB: А що це за єврей Тайк?

ЮМ: Він після тоже в нас залишився, працював, вже забула де він працював. В нього два сини
. Порядна людина був. Порядні люди були, порядні. Тайка тут [дочка](#) і [син](#)чи дочки, чи
похоронили.

TB: А чим вони займалися, євреї?

ЮМ: Торгівлею, в них переважно торгівля була, кресло,

00:17 сапожники, дуже гарно рукоділлям займалися, мама розказувала, навіть якісь платичка
там шили, в'язали.

TB: А торгівля яка була у них, вони тримали щось чи ходили по дворах?

ЮМ: Ні, ну як це торгівля, вони привозили після війни, добре що зараз все є, а тоді ниток не
було, каструлі різних, ложок, вилок, м'ясо, конфети, печення, все і торгували так, і так
торгували.

TB: Після війни?

ЮМ: Після війни я чуть пам'ятаю, зруйноване все було. То вже після війни Тайк, той як я
казала вперше, то вони після війни то вже прийшлося на 50 роки.

TB: Не місцеві вони були?

ЮМ: Ну, місцеві.

00:18 Вони повернулися, їх не було.

КЄ: скажіть, а зараз залишились якісь споруди єврейські?

TB: Синагога, ви казали, а ще щось є з євреями пов'язане?

ЮМ: Є кладбище.

TB Як його називають в селі?

ЮМ: Я знаю в нас називають центр, а там кладбище, чекайте. Як вони, окопище. Окопище я

знаю що колись говорили.

TB: А християнське як називається?

ЮМ: Цвинтар, а то окопище я знаю називали.

TB: І як там на окопище, що про окопище розповідали?

ЮМ: Я тепер нічого не скажу, це рядом, це недалеко, я нічого не скажу, бо дуже давно там була

TB: Но були там?

00:19 ЮМ: Ще як малою була то часто ходила, а то, малою часто. Там ягоди були, клубника була, ще так десь ходили. Я крім своєї оцей кучі нікуди не ходжу, я так скажу. Я так наїздила, так набулась, що ніде не хочу йти. Прошу Бога щоб тут зробити порядок, та не маю чим покрасити, побілити та зробити ремонт.

TB: А якісь свята єврейські тут вони святкували?

ЮМ: Не знаю, всі свята, подробиці, кучки були. Не хочу вводити в заблудження, мій батько добре знав. Батько знав, мама знала коли чи як, мабуть і дотримувалися такого. Казали, що євреї дуже вірять, євреї такий боговірний народ, то нема такого боговірного народу як євреї. Це мені мої батьки передали.

00:20 Я знаю, що вони про те говорили що в одного Бога треба вірити, а то хтось каже так сьак. То, що євреї вірний народ, але теж бачте як.

TB: А ви казали про кучки щось?

ЮМ: та нічого, я знаю таке свято було.

TB: То їх свято?

ЮМ: Так. А що за Кучки то я вам не скажу, може знають, але я не це.

КЄ: А що робили там на ці кучки?

ЮМ: По-моєму, мама казала, що робили типа шалашів такі, молилися. Я вам не хочу сказати. Знаю одне, що як хоронили єврея, мама розказувала, що ці йшли за мертвим, жінки на кладбище не йшли. А чи так, чи не так, по-моєму мама

00:21 мені так розказувала. Багато розказувала, но то 10 років. То я вже і забула, з віком склероз став.

00:21 - 00:22 Розповідь про важке життя зараз. Про те, що багато людей сьогодні забули.

згадували. Що це була за людина? Чим займався? [Шміля](#) TB: А ви ще про

ЮМ: Я вам хочу сказати, знаю що після війни. Ще з Польщі приїжджали сюди, спілкувалися с батьком, це пам`ятаю.

TB: Євреї?

ЮМ: Так, були. Спілкувалися.

TB: До мами приїжджали?

ЮМ: Так, до мами приїжджали, до батька приїжджали, спілкувалися, а хто вони. Знаю що

батько про них усе, обнімались і бажали один одному хорошого усе. Знаю таку ситуацію, що були дуже порядні люди. Я знаю, що потім їх багато було, то поки їх не вигнали, знаю, що батько так багато помагав, у нас не було що,

00:23 в нас був битий фасоль, то давав так, що другий раз кричить, вже мама заглядає до себе не вибив усю родину.

ТВ: Не зрозуміла. Ще раз?

ЮМ: Допомагав батько, бо їх сразу всіх не забрали, ще були тут хати, їх по череді забрали.

ТВ: Це в війну?

ЮМ: Так батько допомагав чим міг, другий раз кусок хліба, чи боби, чи фасолі ніс, то ще і сварились, казали, що а тебе розстріляють німці, або щось зроблять з твоєю родиною. Так було, ділилися, дружні були люди.

ТВ: А хто його сварив?

ЮМ: Сусіди котрі бачили, тож не давалось так, що на тобі друг, бо я добрий, це мусило понести так аби ніхто не бачив, ні чув. (Ви мені не пишть такі дурниці, то не потрібно, я з вами по-дружньому, це не в пресі ні де не потрібно - ЮВ просила не розповідати про це та не записувати) Я на кого не кажу, не показую, що той поганий був, а той ліпший був.

00:24 Батько з ними дуже дружно жив, бо він з ними виріс, мама там, батько тут, вони гралися, бігали, усе вони тут робили, і ви знаєте як їм було боляче, так як би тебе з рідного когось з хати забрали. Як вони знали один одного, ділилися всім. У тої була корова, у мами, у батька була коза, приходили євреї, молоко пити, або діти були хворіли. Вони дружно жили, був дружний народ.

ТВ: А ще може якісь історії про євреїв, конкретно щось вам розповідали?

ЮМ: Ну що я буду вам історії конкретні, треба точно знати, а начинати плести вам, моя мама, по-перше, вона померла у 95 років, склерозу не мала ні разу, вона могла вам розказати те, що в 16 років читала, мала 5 класів тільки закінчених. Переважно вона, ще у дитячі роки, бо вона лишилась сиротою, у Франківську у єврея, він лікар був, потом у Надвірні у єврея,

00:25 був адвокатом, вона служила. Ну, як вона служила, була (Далі не захотіла розповідати). Цей лікар, що в Франківську, він мав свою також лікарню, 20 ліжок, і так що вона була там. А була по роботі дуже не така, як я зараз задрипанка. Я зробилася неряхою, в мене ще нема здоров`я. Так мені напевно Бог показує, як має бути. А ще мене морально не підтримують, то я не можу, я не можу розповість вам біль душі. Мені нічого не треба, я все маю, я тільки Господа Бога прошу здоров`я.

00:25 - 00:26 розповідає про своє важке життя сьогодні, як їй не вистачає грошей.

ТВ: А ви сказали про фотографію, у вас немає фотографій якісь євреїв? Може батько, старі такі вулиці?

ЮМ: Тепер я вам нічого не можу розказати. Було дуже багато фотографій, але вони десь, їх треба день шукати.

ТВ: Може ми одну папку подивимось, знайдемо як раніше віглядали вулиця, синагога.

ЮМ: Ні, ні, вони на горі, це треба на чердак, та в мене там вже нічого нема порядку.

КЄ: Скажіть, будь ласка, а ви бачили колись єврейське весілля?

ЮМ: Не. Мама розказувала мені,

00:27 мама була, вони спілкувалися, як мама казала, всі подружки в неї були.

ТВ: Єврейки були подружки?

ЮМ: Принесли подарки, поздоровили її, то ж вони за столом, за всіма тимими обрядами не були, вона їх покоштувала, за своє мама розказувала.

ТВ: А чому вони так, не були на обрядах?

ЮМ: Я не знаю, я вам не скажу. Я як розумію, вони в бога вірять, але це вже була друга віра, ці - багато благословляють, моляться, все те, ну а євреї по-своєму.

00:27 - 00:29 Розповідь про любов до домашніх тварин.

00:30 ТВ: Вибачте, скажіть, будь ласка, я вот не зрозуміла, а там де була синагога, там залишилась ця будівля? Що там було після війни?

ЮМ: Склади.

ТВ: Які склади?

ЮМ: Так, навіть тату на тих складах робив, зерно приймав. Зерно, шкури, все, ну, після війни що здавали, там приймали.

ТВ: А там де школа була, то до синагоги, чи окремо будівля була?

ЮМ: Знаєте, я тепер хочу сказати школа, в нас по привычці називали (неразбр). Вона була деревляна, вона згоріла.

ТВ: Що деревляна була, школа чи синагога?

ЮМ: Школа то була чи синагога я вам теж не скажу.

ТВ: Школой називали цю синагогу?

ЮМ: Во, то школой називали це.

ТВ: Вона була дерев`яна коли?

ЮМ: Так, дерев`яна та згоріла.

ТВ: Коли згоріла?

ЮМ: Під час війни. А тут лазня була, тут була шприцарня, як її називали, то пожарного типу,

00:31 шприцарня. Ну, то пожарна, пожарний інвентар мали, тут рядом, та вже вона згоріла.

ТВ: А чому лазня єврейська? Чому її так називали?

ЮМ: Тому що то місцеві, кожний мав свої, я то не дуже ходила у лазні, деревляна вона була, сходи були. Ми ще ходили гратися вон там во. То євреї мали ще свою лазню мали, перню мали, каміння там запарували, вони не дуже в такий момент, ну ходили з кимось знайомим, собі своє.

ТВ: А вона не збирглася лазня?

ЮМ: Ні, вона згоріла також, вона навіть не сгоріла, а зруйнована була.

ТВ: Дерев`яна,да?

ЮМ: Дерев`яна, та і каміння там було. Все це рядом, недалеко.

00:32 Тут я і ногу уломила. Ото і тріщина.

ТВ: Лазня була неподалік від синагоги чи далеко?

ЮМ: Ні, недалеко, тут на тій площадці, колись то не було що поле багато, колись тулились у кожній ряд і хатів тут було куча, з однієї сторони і з другої.

ТВ: А що зараз на місці цієї лазні?

ЮМ: Склади там. Та он зараз побачите, вийдите.

ТВ: Склади там де була лазня?

ЮМ: Так у той місцевості.

ТВ: А на окописько коли ховали ще? Після війни ховали когось?

похоронили тут. [Кукєра](#) ЮМ: Тепер вже, скільки я знаю, 4 роки цього

ТВ: На старому?

ЮМ: Так на єврейському.

ТВ: Як його хоронили. За обрядом?

ЮМ: Я знаю приїжджали, за єврейським обрядом.

ТВ: А як за єврейським обрядом?

00:33 ЮМ: Приїжджали автобусом. Приїжджали, хлопчики були, були в кепках, молилися, робили своє

ТВ: Як молилися?

ЮМ: Та я знаю як малилися, відпивали, що вони там говорять, бо я єврейської мови не розумію.

ТВ: В хаті його?

ЮМ:Були і в хаті були, на кладбіще. Я вам скажу що чесно, що я в такі обряди, вони мене не цікавлять. Я іду поклонитись тому кому положено, а там як вони роблять, що вони роблять, їх обряди. Є люди які цікавляться. Може то і добре, але мене то недуже цікавить. Знаю що розказували різне. Що євреїв хоронили, по-моєму, розказували сусіди, що їх колись хоронили вроді яма була, може ви і знаєте, горщчки, ці, керамична посуда що є, били

00:34 і їх, вроді, чи до війни так ставили, в білі простині. Мама розказивала, що в білі простині обмотували і так неслі, вроді той горшок на очі ставили чи на той, так що їх так хоронили, вроді сидячи.

ТВ: Сидячи?

ЮМ: Не сидячи. Я не пом`ятаю, знаю що казала мама, що коли хлоп устане, рукі розложе, то єврей спигнеться і устане як буде суд, на суд. То я тоже пам`ятаю, що каже хлоп розкладає руки, то каже єврей підніметься і буде стояти. Так, то мене життя так закрутило, що тепер вже. То я навіть усі ці спогади і не входу.

ТВ: А якісь страви єврейські ви пам`ятаєте? Щось вони готували?

ЮМ: Знаю, що готували.

00:35 Готували дуже добре. Цього, як казали, чекайте, чекайте, малай з картоплею, але ченений, то навіть казала мама, що давала картоплю, в них була картопля, і просила Мінцю, свою подружку, аби того малай їй зпекла. Ну, знаєте що таке малай?

ТВ: Розкажіть нам.

ЮМ: Знаю картоплю труть і ченнять, дріжжі додають.

00:35 - 00:36 Розповідає, що не може казати літературною мовою, називає це "хлопською бесідою". Малай - це картоплю труть як деруни роблять тільки розчинюють дріжжі, так щоб воно підростало, що дуже смачна, малай. Знаю, що вони в суботу, п`ятницю все зробив, в суботу нічого вони не робили. Спеціально приходили до них люди, палити їм грубку, чи там щось надо, вони не робили, святкували суботу.

ТВ: А ваша мама ходила палити грубку.

ЮМ: Ні, мама дружила з ними, ми всі дружно жили.

Далі знов звертається до кішки, яка в неї живе.

ЮМ: Так що мама групки не палила, мама, жили дружно, але грубки не ходила палити.

ТВ: А ще що? Малаї,

00:37 ще які страви?

ЮМ: Знаю, мама казала, що дуже багато пекли. В п`ятницю напекали багато всього мучного, дуже багато, що ще не помню. Знаю, що кури дуже любили, мій тато любив курей, ми любили їсти. Та знаю бульон в нас ніколи не виходив, постійно був. Печені кури, запечені, фаршировані. Молоко, знаю що приходили парне пити до моєї бабусі.

ТВ: Кто приходив?

ЮМ: Євреї приходили.

ТВ: До вашої бабусі?

ЮМ: В нас коза була. Баба приїхала із Борислава, дуже хворіла, і привезла сюди дві кози. Кози були не дуже малі, кози були дойні, і

00:38 приходили, пили, платили і довольні були.

ТВ: Саме за цим молоком. Да?

ЮМ: Про що? Так, так. Рядом жили, приходили зі своїми кружками. Баба піде в сарай, доє козу і зразу в кружку доїла. Колись хата нова була, баба молода була, то не зачухалась як ото, чисто було у хаті. Косиночку візьме, руки помие, тряпочку, полотенецке.

ТВ: Я якось по-хлопськи цю вулицю називали?

ЮМ: Може і називали, знаєте, моя мама може і сказала б, а я забула. Ви хочете хлопських слів.

00:39 Розповідає про "хлопські слова" бамбети - ліжко, яке розсувається.

TB: А ваш батько все життя шив?

ЮМ: Так, ну як шив, він раніше мав диплом навіть, що йому, потім під час війни на складі робив, утільсирьє. У нас ларьок навіть є. У нас був такий знакомий батька, після війни . Дуже хороший друг був батька, а він начальником був від [Шульман](#) залишився тут, утільсирья, а наша Солотвина була районом тоді,

00:40 було 22 села до цього району. Це в 60 році, чи в 59. Ну, в документах є, бо я в 56 на роботу ще пішла, її перевели у цей, зробили село, ну і батько був тут у районі, в утільсирьє і вони здавали йому ті шпилькі. А у батька був ларьок, тоже на ринку мав тій ларьок. А потім робив на складах, це вже після, тут на складах приймав. Далі розповідь про батька.

, це подруга вашої мами? А ще які єврейкі? Що вона про Мінтю [Минтю](#) TB: А ви казали про розповідала?

ЮМ: Ну мама дуже за своїми подружками,

00:41 дуже були хороші в ней ці колежанки, дужі хороші. Вишивку робили, в`язали щось там, нам малим в`язали.

Знов звиртається до кішки.

TB: А вот про Мінтю то вона вам розповідала, що це була за жінка?

ЮМ: Ну то розказувала, то я вже не пам`ятаю, та що. Мама розказувала, що мирно жили, що помогали один одним, а так подробиці. Я і так вам багато наговорила.

TB: Дякуємо.

English translation of transription:
Not yet.

Description:
Jewish residents of Solotvin.

Crafts and trade.

The Holocaust.

Jewish Festivals and rituals.

Interviewer: Tatyana Velichko

Interviewer: Evgenia Kosyanenko

[Stanislawow \(Ivano-Frankivsk\)](#) **Community:**

<http://www.jgaliciabukovina.net/he/node/111709> **Source URL:**